

KALBĖKIME SU VAIKU

Kalbėdami su vaiku, žiūrėkite jam į akis. Neskubėkite, kalbėkite raiškiai, darykite reikalingas pauzes, naujus žodžius aiškiai pakartokite kelis kartus. Taip mažylis lengviau įsisavina tai, ką pasakėte.

Nuolatos turtinkite vaiko žodyną naujais žodžiais, kuriuos vaikas būtų pajėgus suprasti pagal savo amžių. Pamokykite mažylį klasifikuoti daiktus, juos apibūdinami paprastais žodžiais. Parodykite, ką galima veikti su tais daiktais, kur jie naudojami.

Nebendraukite su vaiku „kūdikiška“ kalba, nemėgdžiokite jo „žodžių“. Visa tai tik laikinai užpildo kalbos spragas. Vaikas turi išmokti tiksliai reikšti savo mintis ir įgyti taisyklingos kalbos įgūdžių.

Stebėkite vaiko kalbą. Netaisyklingai tariamus žodžius patikslinkite, įpindami juos į kokį nors posakį, dainelę ir kartokite kartu su vaiku. Taisyklingai išstartus kalbos garsus įtvirtinti kalboje padeda skaičiuotės, greitakalbės, žaismingi žodžių sąskambiai, liaudies kūryba.

Moksliskai nustatyta, kad kalbos raida tiesiogiai susijusi su smulkiąsiais rankų, pirštų judesiais. Kuo judresni vaiko pirštukai, tuo sparčiau vystosi vaiko kalba. Lavinti smulkiąją rankų motoriką padeda tapymas rankomis, lipdymas, dėlionių dėliojimas, žaidimai lego kaladėlėmis, varstymas, kaišiojimas, smulkių daiktų rinkimas pirštais, sagų segiojimas.

DERĖTŲ SUSIRŪPINTI, JEIGU...

- 4 metų vaikas nesugeba atsakyti į paprastus klausimus: kas? kur? kuris? Kalba tik 2-3 žodžių frazėmis, visai nevartoja išplėstinių sakinių. Daugelį garsų taria netaisyklingai.
- Vaikas nederina žodžių linksnių, giminės, skaičiaus.
- 5 metų vaikas vis dar nesugeba riškiai pasakoti, ką veikė per dieną darželyje, svečiuose pas senelius ir panašiai. Negeba apibūdinti daiktų, nusakyti jų spalvos, formos, kam jie naudojami.

Didelę reikšmę kalbos raidai turi knygelių skaitymas. Skaityti 2-3 metų vaikui reikia iš lėto, kad garsai nesusiplaktų, nevirstų šurmuliu. Skaitymas labai padeda nusiraminti netgi labai susierzinusiam, pavargusiam ar piktam vaikui. Gerai, kad vaikas matytų skaitomą tekstą šalia sėdėdamas. Skaitydami drauge išgyvename istoriją: vaikas slenkasi vis artyn, kol priglunda prie skaitančio tėvo ar motinos- artumas jaudina, kloja santykius ir be didaktikos ir moralizavimo guldo vaiko pasaulėžiūroje vertybes, kurias ir siekiame įskiepyti.